

Handlingsprogram for Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) og Regional transportplan (RTP) i Vestfold

Vedtatt 18. juni 2024

Handlingsprogram
for
RPBA og RTP
2024-2027

Innhold

1. Bakgrunn	2
2. Hovedgrepene i planene	3
Samfunnssmål.....	3
Arealforvaltning, klima og naturmangfold	3
3. Fylkeskommunens rolle og virkemidler	4
Samfunnsutvikling og samarbeid	4
Fylkeskommunen som et foregangseksempel	5
4. Handlingsprogrammets innretning og prosess	5
5. Innsatsområder og tiltak	7
1. Byer og tettsteder	7
2. Transport og mobilitet mellom byer, tettsteder og regioner	7
3. Vern av matjord, viktig natur, landskap og kulturmiljø.....	7
4. Forskning, kompetanseheving og nettverk	7
1. Byer og tettsteder	7
6. Lenker til de regionale planene og andre relevante handlingsprogram.....	22

Handlingsprogram for Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) og Regional transportplan for Vestfold (RTP) 2024-2027

1. Bakgrunn

Regional plan for bærekraftig arealpolitikk og Regional transportplan vedtatt av fylkestinget i 2019. Planene har hvert sitt handlingsprogram. I Regional planstrategi 2020-2024 ble det bedt om et felles handlingsprogram for de regionale areal- og transportplanene. For Vestfold fylkeskommune gjelder dette Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) og Regional transportplan (RTP).

2. Hovedgrepene i planene

Målet med RPBA og RTP er en mer bærekraftig utvikling, arealbruk og transport i fylket. Ved å samordne arealbruk og transport kan vi sikre god ressursutnyttelse, begrense klimagassutslipp og ta vare på viktige kultur- og naturverdier. Fylkeskommunen er en regional utviklingsaktør som ønsker å påvirke og legge føringer for hvordan kommunene innretter sin planlegging.

Det foreslåtte handlingsprogrammet skal bidra til å nå samfunnsmålene i RPBA og RTP, og sikre en aktiv oppfølging av planene. Handlingsprogrammet skal styrke arbeidet med en bærekraftig og klimavennlig arealutvikling, der overgang til en mer miljøvennlig transport sees i sammenheng. Handlingsprogrammet bidrar til å bevare naturverdier, kultur- og bymiljøet og styrke folkehelse.

Samfunns mål

Handlingsprogrammet skal konkretisere hvordan vi skal nå samfunnsmålene til de to planene:

1. Vestfold er en bærekraftig og framgangsrik region
2. Vestfolds matjordareal er økt og de spesielle og uerstattelige verdiene i Vestfolds natur, kulturlandskap og kulturmiljøer er bevart
3. Byene, tettstedene og bygdene i Vestfold er attraktive og livskraftige
4. Vestfold er konkurransedyktig nasjonalt og internasjonalt, og trekker til seg kompetent arbeidskraft og nyskapende virksomheter
5. Ulikheter i folkehelse og levekår er redusert
6. Et miljøvennlig, sikkert og effektivt transportsystem som fremmer folkehelse, by- og tettstedsutvikling, næringsutvikling og en bærekraftig arealutvikling
7. Vestfold er et foregangsfylke for reduserte klimagassutslipp og miljøvennlig energibruk
8. Samfunnsikkerheten i Vestfold er svært høy

**Under politisk behandling ble det vedtatt endring av samfunns mål nr 2. Endringen følges opp gjennom revideringen av RPBA som starter opp høsten 2024.*

Arealforvaltning, klima og naturmangfold

Handlingsprogrammet har inkludert nye tiltak knyttet til utfordringer med arealbruk, klima og naturmangfold og sammenhengen mellom disse. Endringer i arealbruk fra natur til bebygde områder fører i tillegg til økte utslipp av klimagasser, særlig om arealer med store karbonlagre som produktiv skog og myrer bygges ned. Skal vi stanse tapet av naturmangfold og redusere klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer, betyr det at vi må gjenbruke og fortette allerede utbygde og grå arealer fremfor å bygge ut mer natur. Innføring av arealregnskap og arealbudsjet i kommunene og på regionalt nivå er et viktig tiltak for å løse dette.

Kompakt by- og stedsutvikling og utvikling/transformasjon av allerede bebygde områder er et klimatiltak i seg selv. Det sparer viktig natur, arealer som binder CO2 og bidrar til redusert klimagassutslipp, i tillegg til å ivareta livsgrunnlaget til dyr og planter. Kompakte byer og tettsteder bruker også mindre energi per person til transport og muliggjør økt bruk av delte mobilitetsløsninger.

Arealforvaltning og arts mangfold

Vestfold fylkeskommune vil i det regionale planarbeidet arbeide for minimum opprettholde samlet areal av dyrket og dyrkbar mark. Fylkeskommunen vil videreutvikle arealregnskapet og fortsette arbeidet med kartlegging av arts mangfoldet i hele fylket. Arbeidet skjer i tett dialog med kommunene.

3. Fylkeskommunens rolle og virkemidler

Det er viktig for fylkeskommunen å være en aktuell samarbeidspart og kunnskapsleverandør for kommunene og andre utviklingsaktører. Fylkeskommunen tar i bruk ulike virkemidler for oppfølging av den regionale politikken, blant annet gjennom:

- regionale planer med handlingsprogram
- strategier med tiltak
- samarbeids- og utviklingsprosjekter
- forpliktende avtaler, «pakker» og partnerskap
- tilskuddsordninger
- kunnskapsproduksjon og kompetanseutvikling/tilbud
- EU- og FoU-prosjekter
- nettverksarbeid og kommunikasjon,
- faglig veiledning i plan og prosesser mm, og gjennom høringsuttalelser.

Samfunnsutvikling og samarbeid

Fylkeskommunens rolle og innsats som samfunnsutvikler må tilpasses de rammebetingelsene som til enhver tid finnes. Vestfold består av seks store og robuste kommuner, med høy fagkompetanse og integritet. Fylkeskommunen må tilpasse seg kommunenes behov for å være en attraktiv og relevant samarbeidspartner. For å få til godt samarbeid kreves gjensidig tillit, både mellom fylkeskommune og kommuner, og mellom administrasjon og politikere.

En måte fylkeskommunen kan styrke samhandlingen med kommuner og andre aktører på, er å inngå forpliktende avtaler og partnerskap. Et eksempel på dette er Bypakke Larvik. Partnerskap kan være en god samarbeidsplattform for å ivareta samfunnsutviklingsrollen med klare fellesmål for Vestfolds utvikling.

Fylkeskommunen er en kunnskapsleverandør, ikke minst innen statistikk og analyser, som er etterspurt av kommunene. Fylkeskommunen ønsker å være i forkant som kunnskapsutvikler og styrke dette arbeidet.

Fylkeskommunen som et foregangseksempel

I rollen som samfunnsutvikler og regional myndighet er det viktig at fylkeskommunen sikrer at egen virksomhet følger opp retningslinjer og ambisjoner i egne planer. Som vegeier og utbygger av infrastruktur, skoler, eiendommer og som drifter av kollektivtilbudet har fylkeskommunen et betydelig ansvar. Kommunene oppfordrer fylkeskommunen til å følge opp egne planer og være et foregangseksempel.

4. Handlingsprogrammets innretning og prosess

RPBA og RTP favner et vidt spekter av samfunnstviklingstema knyttet opp mot arealbruk og transport. Handlingsprogrammet er omfangsrikt og gir en bred oversikt over pågående oppgaver og nye oppgaver som foreslås prioritert. Handlingsprogrammet har vært gjenstand for høring i kommunene og en politisk orientering og innspillene er innlemmet i programmet. Følgene fagområder har vært involvert internt fra fylkeskommunen: næring, jordvern, kulturarv, reiseliv, folkehelse og klima, i tillegg til plan og samferdsel.

Mange personer i ulike seksjoner er involvert i oppfølgingen av de regionale planene. Flere tiltak er krevende både ressurs-, tidsmessig og økonomisk og vil løpe over flere år. Handlingsprogrammet har derfor en 4 års horisont. Det skal rulleres årlig for å oppdatere status og gi plass til nye tiltak, blant annet på bakgrunn av politiske vedtak. Når fylket vedtar ny regional planstrategi i 2024, vil behovet for revidering av handlingsprogrammet vurderes på bakgrunn av ny politikk.

Handlingsprogrammet peker på hvilke seksjoner i fylkeskommunen som har ansvar for gjennomføring og finansiering av et tiltak. Noen tiltak er i gang og er finansiert, andre tar sikte på å starte i løpet av perioden. Mange tiltak finansieres av driftsmidler, andre har eksterne midler som for eksempel Klimasatmidler eller tilsvarende. Flere av tiltakene må vurderes i politisk sak for å kunne gjennomføres.

Mange løpende oppfølgingsoppgaver kommer i tillegg til tiltakene nevnt i dette programmet. De regionale planretningslinjene og bestemmelsene er viktige styringsverktøy i offentlig ettersyn av kommunale plansaker og i veiledningen av kommunene. Å følge opp dette arbeidet er en ressurskrevende jobb, hvor ulike

28.09.2024

fagområder bidrar til felles uttalelser. I dette programmet er *saksbehandling av kommunale planer ikke* tatt med som oppfølgingstiltak, men det er en meget viktig, ressurskrevende og lovpålagt aktivitet som er sentral i oppfølgingen av de regionale planene.

Handlingsprogrammet er strukturert med tanke på økt samarbeid mellom fag og sektorer. Tiltakene er derfor sortert under innsatsområder/tema, og ikke sektorer og fagområder.

5. Innsatsområder og tiltak

Handlingsprogrammet er organisert med fire innsatsområder for å følge opp de to regionale planene for Vestfold.

1. Byer og tettsteder
2. Transport og mobilitet mellom byer, tettsteder og regioner
3. Vern av matjord, viktig natur, landskap og kulturmiljø
4. Forskning, kompetanseheving og nettverk

Hvert av innsatsområdene har flere undertema med tiltak. Tre av innsatsområdene bygger direkte opp under tre av samfunnsmålene i RPBA/RTP, men vil også indirekte bygge opp om de øvrige målene og FNs bærekraftsmål. Det er tatt høyde for at det kan komme strategiske initiativ og politiske verbalvedtak i løpet av handlingsprogrammets virketid. Der disse bygger opp om samfunnsmålene og innsatsområdene, vil de kunne bli prioritert inn som en del av handlingsprogrammet og inntas ved årlige rullinger.

1. Byer og tettsteder

Samfunnsmål nr. 3: Byene, tettstedene og bygdene i Vestfold er attraktive og livskraftige.

Mange av svarene på en bærekraftig utvikling av Vestfold ligger i å lykkes med utviklingen av byene og tettstedene. Satsingen på byer og tettsteder er hovedgrepet i RPBA, og et viktig innsatsområde for handlingsprogrammet. Byene og tettstedene skal utvikles klimavennlig, og som levende og kompakte sentra, der grønn mobilitet er prioritert. Det vil spare areal og natur. By- og sentrumsområdene skal være naturlige destinasjoner for handel, service og kultur, samt attraktive møteplasser for alle. Folk og bedrifter skal ha lyst, mulighet og behov for å bo og etablere seg i sentrumsområdene i Vestfold. Byene er viktige næringsklynger med grobunn for innovasjon, nytenking og sirkulær økonomi. Her har fylkeskommunen en viktig oppgave med å spre kunnskap og være en pådriver. Samtidig er det viktig å anerkjenne at mange ønsker å bo landlig også i Vestfold. Fylkeskommunen skal etterstrebe å ivareta infrastruktur og fylkeskommunale tjenester også i de mer rurale områdene av fylket.

Gjennom tiltak under dette innsatsområdet skal fylket jobbe for å fremme bærekraftige, attraktive og livskraftige byer og sentra, i samarbeid med kommuner og andre aktører.

1.1 - Kompakt by- og stedsutvikling og fortetting					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det – tiltak	Eier/rolle	Ansvar-seksjon	Finansiering/Status
Lokalisering	Styrke byene som regionale attraktive vekstsentre og drivkraft for utvikling i fylket. Bidra til miljø- og klimavennlig areal- og transportutvikling og redusere byspredning og nedbygging av matjord, natur og kulturlandskap. Bevare og utvikle muligheten for å bo og leve godt også i distriktene i Vestfold.	<ul style="list-style-type: none"> Være et foregangseksempel ved (re)lokalisering av egne virksomheter. Pådriver for riktig lokalisering av ulike formål og funksjoner i kommunale prosjekter og planlegging. Opprettholde et tilstrekkelig tjenestetilbud i distriktene 	FK	Samfunn og plan	Følges opp med interne ressurser og driftsmidler.
Knutepunkt-utvikling	Riktig fortetting og utvikling rundt knutepunktene. Tilrettelegging for sømløse overganger mellom transportformer for både boende og besøkende.	<ul style="list-style-type: none"> Etterspørre og delta aktivt i utredninger, lokalt plan- og utviklingssamarbeid. Støtte aktiviteter som mulighetsstudier for knutepunkter knyttet til nye og eksisterende stasjoner på Vestfoldbanen. Innhente oppdatert kunnskap om mobilitetspunkt for mikro- og delingsmobilitet. Ta en aktiv rolle i og gjennomføre pilot- og oppskaleringssprosjekter knyttet til dette. 	Bane NOR, FK og kommunene	Samfunn og plan Infrastruktur og veiforvaltning	Pågående og nye prosjekter følges opp med interne ressurser og driftsmidler.
Fortetting med kvalitet	Vestfolds byer og tettsteder skal utvikles til attraktive og gode steder å leve, jobbe og besøke. Historie og identitet skal respekteres i fortetting og utvikling.	<ul style="list-style-type: none"> Bidra til kompetanseheving gjennom nettverk, i samarbeidsprosjekter og tilskuddsordninger. 	FK	Samfunn og plan Kulturarv	Følges opp med interne ressurser og driftsmidler
	Styrke arkitektur og estetikk med vekt på ny arkitektur.	<ul style="list-style-type: none"> Tilby kurs og fagseminar på temaet, samt bruk av virkemidler i plan- og prosesser. Vurdere å opprette en arbeidsgruppe på temaet med kommunene (saksbehandler i arealplan/byggesak). 	FK	Samfunn og plan Kulturarv	Nytt tiltak. Vurderes i perioden dersom kapasitet.
1.2 - Forpliktende samarbeid, pakker og partnerskap					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/Status
Bypakker	Sikre miljø- og klimavennlig areal- og transportutvikling (nullvekstmålet) og attraktive by- og sentrumsområder, gjennom samarbeid med relevante aktører	<ul style="list-style-type: none"> Videreføre forpliktende samarbeid og partnerskap med Tønsberg, Færder og Larvik kommune. Bypakke Tønsberg-regionen: Planlegge etablering av ny fastlandsforbindelse som vil skape et robust transportsystem, og samtidig åpne mulighetene for prioritering av gange, sykkel og 	FK eier Bypakke Tønsberg. Kommunene eier	Infrastruktur og veiforvaltning Samfunn og plan	Pågående arbeid, finansieringskilder varierer.

	(kommuner, SVV, Jernbanedirektoratet, m.fl.).	<p>kollektiv fremfor bil i bysentrum. Planlegge og gjennomføre tiltak i Interkommunal kommunedelplan for gange, sykkel og kollektiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bypakke Larvik: Strategisk samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer for å nå mål om økt andel gange, sykkel og kollektiv, og et attraktivt bysentrum. • Inngå forpliktende samarbeid med Sandefjord kommune om Bypakke, iht. kommunestyrevedtak KST- 005/23, punkt 2. ref. vedtak 16.02.23. • Følge opp innspill til handlingsprogram for fylkesveinettet. 	Bypakke Larvik og Bypakke Sandefjord.		
Byutviklingsprosjekter og områdeutvikling.	Bidra til effektive og gode planprosesser med mål for reduksjon i klimagassutslipp, overgang til fornybar energi og redusert energiforbruk, sirkulærøkonomi og klimatilpasning iht. gjeldende politikk. Kompetanseheving.	<ul style="list-style-type: none"> • Være en aktiv samarbeidspart i lokale prosjekt og prosesser av regional betydning, der FK er ønsket. • Vurdere å tilby forpliktende samarbeidsavtaler i viktige utviklingsområder/ prosjekt. (F eks Kaldnes Vest) • Ta initiativ og takke ja til invitasjoner til samarbeid om byutvikling- og planprosesser. • Koble og koordinere lokale prosjekter på virkemiddelapparatet, relevante invasjons- og FoU-program og EU-prosjekter som kan bidra til midler og kompetanse. • Heve egen kompetanse som veileder og kunnskapsleverandør. 	FK er i hovedsak samarbeidspart	Samfunn og plan Infrastruktur og veiforvaltning Klima og Næring	Flere pågår Følges opp med interne ressurser og tilskudd Nye forpliktende samarbeidsavtaler løftes politisk
1.3 – Byrom, blågrønne strukturer og møteplasser					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/Status
Byrom og møteplasser	Økt trivsel, attraktivitet, folkehelse og byene som gode bosteder med godt naboskap. Attraktive Vestfoldbyer som tiltrekker seg bedrifter, innbyggere og besøkende. Styrke uteromskvaliteter og opprustingen av byrom og parker.	<ul style="list-style-type: none"> • Støtte kommunene med tilskudd og samarbeid innen temaet • Styrke naturmangfold i byer og steder. • Veiledning og kunnskapsdeling i nettverk og i enkeltprosjekter. • Fremme Vestfolds modell: Strategi for lekeareal i byrom i tråd med prosjektet «Tettere byer med høyere kvalitet» • Fremme informasjon om hvordan bygge av klimavennlige byrom gjennom klimapositiv design/ LCA 	FK	Samfunn og plan, inkl. folkehelse	Pågående og nye prosjekter følges opp med interne ressurser og driftsmidler. Nye behov kan tilkomme.
Urban dyrking	Økt kompetanse om urban dyrking. Fremme mer dyrking i byene. Styrke sosial bærekraft gjennom nabolagsdyrking. Fremme matkunnskap.	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp «Urban dyrking» og mulighetsstudien fra 2023. • Støtte og samarbeide om kommunale initiativ innen urban dyrking. • Støtte og samarbeide om nabolagsdyrking i byer og urbane boligprosjekter. • Vurdere kompetansebehov og støtte til det. 	Ta initiativ, være pådriver og samarbeidspart med kommuner, Statsforvalteren, og aktuelle lokale aktører	Samfunn og plan Klima og Næring	Nye prosjekter følges opp med interne ressurser. En større satsing vil kreve tilleggsfinansiering. Søke om ekstern midler, Klimasats, ol.

Grønne byer og tettsteder	Ivareta og restaurere bynatur og biologisk mangfold i urbane og tettbygde strøk.	<ul style="list-style-type: none"> Følge opp «Strategi for naturmangfold for Vestfold fylkeskommune». Framskaffe og dele kunnskap om reparasjon av ødelagt bynatur. Bidra med tilskudd til lokale prosjekter, kartlegging, analyser ol. Bistå i økosystemkartlegging i kommuner. 	FK	Samfunn og plan	Tiltaket vil trenge ressurser og midler. Kartlegging av bynatur har vært gjennomført i Horten gjennom tilskuddsmidler fra VFK/SP.
1.4 - Grønn mobilitet i by- og sentrumsområder					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/Status
Gode og bærekraftige løsninger for by - logistikk	Fremme smarte løsninger for vare- og servicetransport i bysentra som bygger opp om et attraktivt bymiljø og økt trafiksikkerhet.	<ul style="list-style-type: none"> Innhente kunnskap og eventuelt gjennomføre pilotprosjekter. Samarbeid med andre fylkeskommuner om tematikken. 	FK i samarbeid med andre fylker og kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning	Følges opp med interne ressurser og driftsmidler/søkbare midler.
Smarte mobilitets-løsninger	Fremme delemobilitet, mobilitetspunkt og løsninger for reiseplanlegging og billettering, mm.	<ul style="list-style-type: none"> Innhente kunnskap om delemobilitet, mobilitetspunkt og digitale løsninger for reiseplanlegging og billettering. Gjennomføre pilotprosjekter og erfaringsdeling. Sikre gode løsninger for datafangst. 	FK i samarbeid med kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Mobilitet	Pågående arbeid som følges opp med interne ressurser, driftsmidler/søkbare midler.
	Få økt kunnskap om delemobilitet. Gjøre delemobilitet mer tilgjengelig og synlig som integrert del i mobilitetspunkt.	<ul style="list-style-type: none"> Delta i et europeisk samarbeidsprosjekt: "Shared Digital Mobility Hubs". Lede lokalt partnerskap. Dialog og erfaringsutveksling med byer, regioner, delemobilitetsaktører og akademia. Pilotere og oppskalere delemobilitetsløsninger og mobilitetspunkt i Tønsberg. Undersøke muligheter for integrering av delemobilitetsløsninger i reise- og billett-apper. 	FK i samarbeid med kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Mobilitet Samfunn og plan	Egne ressurser, finansiert med 2,5 mill. kr. fra Interreg/EU over 3 år.
Prioritering av sykkel, gange og kollektivtransport	Øke gange- og sykkelandelen i byer og tettsteder. Få på plass et overordnet hovednett for sykkel, som følger opp den vedtatte sykkelstrategien i fylket. Finne gode koblinger mot det kommunale sykkelnettet. Sikre god fremkommelighet for kollektivtrafikken.	<ul style="list-style-type: none"> Innhente kunnskap om miljøvennlig transport og mobilitet. Følges opp gjennom handlingsprogram for fylkesveier, bypakker, gatebruksplaner og i planuttalelser. Økt kunnskap om "first and last mile" løsninger for hele reisekjeder. Definere hvilke fylkesveier som skal prioriteres for tiltak som en del av et overordnet hovednett for sykkel. Utrede muligheter for utbedringer i kryss med kommunalvei der dette henger sammen med hovednett for sykkel i byområdene. Samle eksisterende kunnskap om kollektivtransportens fremkommelighet på fylkesveinettet. 	FK i samarbeid med kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Samfunn og plan	Pågående arbeid som følges opp med interne ressurser. Fysiske tiltak prioriteres innenfor handlingsprogram for fylkesveier.
Drift av gang- og sykkelanlegg	Gjøre det lett, trygt og attraktivt for flere å sykle og gå hele året.	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre sykkelveiinspeksjoner og gjøre utbedringer der mangler oppdages. Gjennomføre pilotprosjekter for smartere drift av gang- og sykkelanlegg. 	FK	Infrastruktur og veiforvaltning Drift og vedlikehold	Finansieres over driftsbudsjettet.

Mobilitets-utredninger knyttet til arealplaner	Bidra til riktig lokalisering av dagens og fremtidens virksomheter der flere ansatte og besøkende kan reise kollektivt, gå eller sykle. Effektiv og miljøvennlig varelevering og logistikk.	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide veileder for mobilitetsutredninger i arealplaner for større utbyggings- og relokaliseringsprosjekter. • Lage mobilitetsutredninger for egne virksomheter. 	FK + samarbeid med kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Eiendom	Veileder oversendt kommunene i april 2024. Følges opp med interne ressurser og driftsmidler.
Vestfoldbyene som del av tilskuddsordning til regionbyene	Sikre videreføring og arbeide for mer ressurser gjennom den statlige tilskuddsordningen til fem regionbyer som faller utenfor de statlige ordningene om byvekstavtaler og belønningsmidler, og som har mye av de samme problemstillingene knyttet til areal- og transportutvikling.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide sammen med de fire andre byregionene (Arendal, Ålesund, Haugesund, og Bodø) inn mot sentrale myndigheter for å bli en del av en statlig tilskuddsordning til regionbyene. • Arbeide for at Vestfoldbyene enten får mer midler samlet, eller får separat tildelt tilsvarende midler som de andre byene. 	FK i samarbeid med andre regionbyer	Infrastruktur og veiforvaltning	Pågående arbeid som følges opp med interne ressurser.
Trafikksikkerhet	Redusere antall hardt skadde og døde i trafikken (nullvisjonen).	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp anbefalingene i regional plan for trafikksikkerhet. • Følge opp fylkeskommunens tiltak i nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet. • Opprettholde TS-ordningen. • Videreføre holdningsskapende arbeid. • Videreføre ordningen med trafikksikker fylkeskommune og kommune. • Uttalelser til plansaker og enkeltsaker etter vegloven. 	FK	Infrastruktur og veiforvaltning	Pågående arbeid som følges opp med interne ressurser og samarbeid med aktuelle trafikksikkerhetsaktører. Bevilges egne midler til TS-ordning og FTU. Finansiering av prioriterte tiltak i regional TS- plan avklares i budsjettet.
Universell utforming	Øke deltagelse i samfunnet, folkehelse og fysisk aktivitet.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeid med tilrettelegging av sentrumsnære turveier med universell utforming (UU). • UU av kollektivtrafikken (busser, holdeplasser og informasjon). 	FK	Samfunn og plan Infrastruktur og veiforvaltning Mobilitet	Pågående arbeid. Finansiering avklares i budsjett og ved bruk av eksterne tilskuddsmidler.
Regionalt regnskap for bærekraftig mobilitet	Skaffe oversikt over utviklingen av bærekraftig mobilitet gjennom et regionalt regnskap tilsvarende det nasjonale regnskapet som er beskrevet i NTP.	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide et regionalt regnskap for bærekraftig mobilitet, bla. sykkelregnskap på definerte hovedakser. 	FK	Infrastruktur og veiforvaltning	Nytt arbeid som gjennomføres med interne ressurser.
1.5 - Kulturmiljø i byer og tettsteder					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Ringvirknings-analyser av kulturarenaer	Måle samfunnsøkonomiske ringvirkninger av verdifulle kulturmiljøer. Vise økonomisk ringvirkninger av kulturminner.	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre samfunnsøkonomisk analyser som vurderer verdien av kulturarv. 	FK	Kulturarv	Forprosjekt med utvikling av metodikk (SAKiBY) er gjennomført. Hovedprosjekt med ringvirkningsanalyse(r) krever ekstern finansiering.

Formidling av kulturarven	Formidle kulturarven i fylket og gjøre den tilgjengelig for alle.	<ul style="list-style-type: none"> • Universell utforming og tilrettelegging av kulturmiljøer. 	FK	Kulturarv	Tiltaket finansieres primært gjennom Kulturarvs rammebudsjett. Det er også mulig å søke nasjonale verdiskapingsmidler til prosjekter som faller innunder tiltaket gjennom post 77 på statsbudsjettet.
Kulturmiljøer i byer og tettsteder	Ivareta og videreutvikle kulturmiljøer av nasjonal og regional interesse i byer og tettsteder	<ul style="list-style-type: none"> • Sørg for at kulturmiljøene av nasjonal interesse i temakart til RPBA inntas i Riksantikvarens nye nasjonale oversikt over kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse. • Prioritere tiltak av nasjonal interesse ved fordeling av tilskuddsmidler. • Være samarbeidspartner i stedsutviklingsprosjekter hvor kulturmiljøer av nasjonal og regional interesse inngår som del av tematikken. 	FK	Kulturarv	<p>Følges opp med interne ressurser og driftsmidler og FKs egne tilskuddsordninger.</p> <p>Det siste tiltaket kan kreve politisk vedtak om finansiering eller eksterne prosjektmidler.</p>
Vederlagsfri arkeologi innenfor langsiktige utviklingsgrenser (LUG)	Tilrettelegge for utbygging i områder innenfor langsiktige utviklingsgrenser (LUG) hvor kommunene ønsker utvikling.	<ul style="list-style-type: none"> • Videreføre ordningen med vederlagsfri arkeologi innenfor langsiktige utviklingsgrenser (LUG). 	FK	Kulturarv	En populær og vellykket prøveordning i tidligere Vestfold fylke som er stoppet. Tiltaket krever politisk vedtak og finansiering.
1.6 – Sentrumsutvikling, handel og næring					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det – tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Handel og næring	Øke kunnskap om bruk av handelsanalyser i byplanlegging og nye handelsformers virkning på i byene spesielt. Bidra til lokalisering som underbygger attraktive og klimavennlige byer.	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp arealbruk og lokaliseringsspørsmål i lokale planer. • Arrangere kurs i bruk av handelsanalyser. • Initiere samarbeid mellom byutvikling og næringsutvikling/sentrumshandelsforeninger. • Tilby kartlegging, analyser og Byregnskap. 	FK	Samfunn og plan Klima og næring	Gjennomføres med interne ressurser. Nytt prosjekt knyttet til revisjon av RPBA i perioden.

2. Transport og mobilitet mellom byer, tettsteder og regioner

Samfunns mål nr. 6: Et miljøvennlig, sikkert og effektivt transportsystem som fremmer folkehelse, by- og tettstedsutvikling, næringsutvikling og en bærekraftig arealutvikling.

Veitrafikken utgjør 18 % av de totale utslippene av klimagasser i Norge, og står for 53 % av utslipp fra all transport. Skal målene i Parisavtalen nås, må klimagassutslipp knyttet til transport reduseres betydelig. Tiltak for å få ned utslipp fra transport er nullvekst i biltrafikk i byområdene, overgang til fossilfritt drivstoff i alle transportledd, og å flytte gods fra vei til båt og bane. Det er viktig med gode mobilitets- og transportløsninger innad i fylket og mot tiliggende regioner. Et attraktivt og godt tilrettelagt kollektivtilbud og god standard på fylkes- og riksveinettet er viktig for trafiksikkert og robust transporttilbud. Jernbanen utgjør ryggraden i kollektivtilbudet.

2.1 – Jernbane og togtilbud					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det – tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
IC Vestfoldbanen	Utvikling av Vestfoldbanen for person- og godstransport gjennom en raskest mulig planlegging og utbygging av dobbeltspor og nye stasjoner langs hele banen.	<ul style="list-style-type: none"> Delta i prosesser og gi innspill til, planer og prosjekter for utbygging av Vestfoldbanen. Være pådriver inn mot nasjonale myndigheter, bl.a. gjennom uttalelse til NTP og statsbudsjett. Delta i prosjektgrupper for initierte mulighetsstudier for stasjoner langs Vestfoldbanen. 	FK i samarbeid med Bane NOR, Jernbanedirektoratet og kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Samfunn og plan	Pågående arbeid som følges opp gjennom interne ressurser.
Sikre et godt og tilpasset togtilbud på Vestfoldbanen	Styrke den regionale og lokale bo- og næringsutviklingen gjennom et konkurransedyktig togtilbud. Styrking av togtilbudet mot Oslo og mellom Grenland og Vestfoldbyene. Sikre en god kobling mot lokalt buss- og delemobilitetstilbud.	<ul style="list-style-type: none"> Oppfølging gjennom dialogmøter med Jernbanedirektoratet og togoperatør, med påfølgende skriftlig innspill fra fylkeskommunen (politisk sak). Jobbe for at kombinasjonsbillett buss/tog blir videreført etter 2024 uavhengig av togoperatør. 	FK i samarbeid med kommuner, Jernbanedirektoratet og togoperatør	Infrastruktur og veiforvaltning Mobilitet	Pågående arbeid som følges opp gjennom interne ressurser.
Bidra til mer gods på bane	Telemark og Vestfold skal være et nasjonalt knutepunkt for miljøvennlig transport på sjø og bane.	<ul style="list-style-type: none"> Arbeide i nettverk og prosjekt for å gjøre regionen mer attraktiv for gods på bane, samt å fremme Jyllandskorridoren som en nasjonal hovedåre for gods. Følges opp gjennom handlingsprogram for Plan for Intermodal godstransport i Telemark og Vestfold. 	FK i samarbeid med kommuner, jernbaneetater, havnene, næringsliv og andre interessenter	Infrastruktur og veiforvaltning	Pågående arbeid som følges opp gjennom interne ressurser.
2.2 – Kollektivtransport					

Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det – tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Busstilbud	Utvikle et markeds- og behovstilpasset busstilbud i fylket for innbyggere og besøkende. Sikre gode knutepunkt for bytte buss/buss eller buss/tog.	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritere tiltak der potensialet for økt bruk er størst. • Sikre tett dialog med kommunene om utvikling av kollektivtilbudet og kollektivknutepunktene. • Kartlegge potensielt nye bussruter i fylket for å koble kollektivtilbudet bedre sammen. Det skal særlig sees på behov for ruter som korresponderer med togtilbudet, og ruter som sikrer et sammenhengende kollektivtilbud innad i samme kommune. • I ny driftskontrakt i 2026 planlegges det at tilbud i tråd med trafikkplanene for kollektivtrafikken i all hovedsak vil implementeres for Vestfoldbyene. • Nye billettprodukter, som bl.a. tar høyde for endret bruk etter pandemien, har blitt implementert (Flex 15/30 og Flex 30/30), og vil kunne videreutvikles. • Utvikle og teste nye løsninger for å styrke kollektiv og mobilitetstilbudet med mål om mer sømløse reiser. • Jobbe frem nye transportløsninger for områder med lavere passasjergrunnlag. 	FK i samarbeid med kommuner og operatører	Mobilitet Infrastruktur og veiforvaltning	Pågående arbeid som følges opp gjennom interne ressurser og driftsmidler til kollektivtrafikken.
2.3 – Fylkesveier og riksveier					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det – tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Utvikling av fylkesveinettet	En miljø- og klimavennlig transport i fylket, samt en standard som sikrer fremkommelighet og trafiksikkerhet hele året for alle trafikantgrupper.	<ul style="list-style-type: none"> • Følges opp i fireårige handlingsprogram for fylkesveier og i planuttalelser. • Gateutforming av fylkesveier gjennom byer og tettsteder skal vurderes opp mot veiens funksjon i det overordnede transportnettet. Dette for om mulig legge bedre til rette for myke trafikanter og bygge opp om stedskvaliteter. 	FK i samarbeid med kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning	Pågående arbeid som følges opp gjennom budsjett for fylkesvei.
Fritidssykling og sykkelturnering	Utvikle regionale sykkelruter som tiltrekker seg turister og fritidssyklende.	<ul style="list-style-type: none"> • Skilte og utbedre regionale sykkelruter. • Støtte lokal omforming av gamle jernbanespor til tilgjengelige turveier. 	FK i samarbeid med kommuner	Klima og næring Infrastruktur og veiforvaltning	Finansieres over driftsmidler og eventuelle spleiselag.
Utvikling av riksveinettet	Sikre en utvikling av riksveinettet som bygger opp om viktige nærings- og utviklingsområder i fylket.	<ul style="list-style-type: none"> • Påvirke gjennom uttalelser til NTP og statsbudsjett. • Gjennomføre mulighetsstudie for Øyakrysset som en del av Bypakke Larvik. • Sikre veiforbindelse fra E18 til Kopstad godsterminal. • Sikre god og forutsigbar fremkommelighet til Sandefjord lufthavn Torp. (Mobilitetsplan for Sandefjord kommune anbefaler ny vei fra Tassebekk, 	FK i samarbeid med kommunen og SVV	Infrastruktur og veiforvaltning Samfunn og plan	Delvis pågående utredningsarbeid. Finansieres gjennom NTP/ Statsbudsjett og/eller bompenger.

		som bygges parallelt med jernbanen. Traseen er lagt inn i kommuneplanens arealdel.)			
2.4 – Havner og gods					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Utvikling av havnene	Sikre tilstrekkelige muligheter for at havnene kan utvikle sin virksomhet. Jernbanetilknytning til Larvik havn vil være viktig for å få mer gods fra vei over til bane.	<ul style="list-style-type: none"> Arbeide for at arealer til utvikling settes av i kommunenes arealplaner. Følges opp i uttalelser til kommunenes arealplaner og påvirkningsarbeid mot beslutningstakere. Sikre god forankring i kommunene som planmyndighet i de havnebyene som er aktuelle for gods på bane, intermodal godstransport og Jyllandskorridoren. 	FK i samarbeid med havnene og kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Samfunn og plan	Følges opp med egne ressurser.
Grønnere transportløsninger	Grønne energiløsninger for næringstransport og skip, og sikre implementering av disse	<ul style="list-style-type: none"> Deltar i havnesamarbeidet i Oslofjorden med sikte på hvordan samarbeid for å finne klima- og miljøvennlige løsninger for «grønne» havner. Deltar i et samarbeidsprosjekt i regi av Østlandssamarbeidet og Osloregionen for en raskere utbygging av energistasjoner for grønn næringstransport. Medlemskap i offentlig/privat samarbeid om grønt landtransportprogram. 	FK i samarbeid med andre fylkeskommuner, kommuner og havner Fylkeskommunen sammen med NHO, klima- og miljødepartementet og bedrifter	Infrastruktur og veiforvaltning	Følges opp av egne ressurser, og andre bidrag (EU-midler, Klimasats mm.).
Båt og ferger	Følge opp båt- og fergestrategien	<ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen vil vurdere å overta hovedansvaret for ferge til Veierland. Bidra til langsiktighet for ikke lovpålagte båtruter. Støtte utviklingen av elektrifisering av ferger og båter. Vurdere kollektive transportløsninger på vann, også i byer. 	FK i samarbeid med kommuner	Infrastruktur og veiforvaltning Mobilitet Klima og næring Samfunn og plan	Følges opp med egne ressurser.
2.5 – Lufthavn					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det – tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/Status
Sandefjord lufthavn Torp	Videreutvikle lufthavnen med tanke på å styrke regionens attraktivitet i et bo-, besøks- og bedriftsperspektiv	<ul style="list-style-type: none"> Sikre rammevilkår for drift og utvikling av lufthavnen. Delta i planleggingen av ny jernbanestasjon på Torp. Sikre god mobilitet til og fra flyplassen. 	FK i samarbeid med Bane NOR og kommunen	Infrastruktur og veiforvaltning Klima og næring	Pågår. Følges opp med egne ressurser.
2.6 – Klima, næring og areal					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Grønn Jyllandskorridor	Videreutvikle Jyllandskorridoren som en effektiv, bæredyktig, og multimodal transportkorridor mellom Oslo og Stavanger via havnene i Larvik, Grenland og	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre 3-årig Interreg-prosjektet (“Grønn Jyllandskorridor”) sammen med europeiske partnere i forvaltning, næringsliv og transportetater med følgende satsingsområder (med forbehold om tilsagn). 	FK i samarbeid med Agder FK og regioner på Nord-Jylland	Infrastruktur og veiforvaltning Klima og næring	Følges opp med egne ressurser og midler fra Interreg.

	Kristiansand til Jylland og Hamburg, i.e. utenlandskorridor 3.	<ul style="list-style-type: none"> • Være pådrivere for tiltak i Jyllandskorridoren overfor nasjonale myndigheter og EU, og gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid i nettverk. • Følges opp gjennom handlingsprogram for Plan for Intermodal Godstransport i Telemark og Vestfold. 			
Overgang til fossilfri drivstoff	Bidra til raskere etablering av energistasjoner for grønn næringstransport på Østlandet.	<ul style="list-style-type: none"> • Delta i 3-årig KlimaSats-prosjekt sammen med fylker og kommuner på Østlandet gjennom Østlandssamarbeidet og Osloregionen. • Bidra til å effektivisere saksbehandlingen. • Bidra til å identifisere og sikre arealer til energistasjoner for fossilfrie drivstoff (e. g. el, biogass, og hydrogen) langs hovedkorridorene for tungtransport. 	FK i samarbeid med fylkeskommuner og kommuner på Østlandet	Infrastruktur og veiforvaltning	Følges opp med egne ressurser og KlimaSats-midler.
	Forskriftskrav og politisk vedtak om utslippsfri kollektivtrafikk på vei innen 2027.	<ul style="list-style-type: none"> • Stille krav til fossilfrie kjøretøy gjennom anbudsutlysning. • Bidra til oppretting av ladeinfrastruktur på bussdepoter. 	FK	Mobilitet	Driftsmidler og egne ressurser.

3. Vern av matjord, viktig natur, landskap og kulturmiljø

Samfunns mål nr. 2: Vestfolds matjordareal er økt, og de spesielle og uerstattelige verdiene i Vestfolds natur, kulturlandskap og kulturmiljøer er bevart.

Presset på arealene er en viktig årsak til at vi står overfor en naturkrise. Artsmangfoldet til lands og til vanns synker drastisk. Uberørt natur er viktig for arters overlevelse. Fylkeskommunen skal hindre nedbygging av natur og verne om viktige jordbruks-, natur- og kulturverdier. Gjennom tiltakene under dette innsatsområdet skal fylket jobbe for å balansere bruk og vern av arealer, møte klimaendringene og stoppe naturkrisen. Vestfolds matjordareal skal økes i forhold til 2024 verdier.

3.1 – Arealforvaltning					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/ status
Arealforvaltning / arealregnskap	Redusere klimagassutslippet ved bevisst arealbruk. Sette søkelys på konsekvenser for klima og naturmangfold ved nedbyggingen av natur, myr og jordarealer. Se byutvikling opp mot naturbevaring. Dette er en videreutvikle av langsiktige utviklingsgrener (LUG) og kommune kartene i RPBA.	<ul style="list-style-type: none"> Arealregnskap. Jevnlig oppdatere kartlegging av planlagt nedbygd areal i fylket. Støtte til "Planvask" og gjennomgang av arealbruk / framtidig utbyggingsområder i kommunale planer. Finne og utvikle et egnet planleggingsverktøy og metode for å lage kommunale arealbudsjetter. Gi incitament til god arealforvaltning og formidle kompetanse til kommunene. Vurdere tiltak som sikrer at fylkeskommunens egne utbyggingstiltak bidrar til arealnøytralitet. 	FK	Samfunn og plan	Driftsmidler. Eksterne tilskuddsmidler vurderes.
Klimagasskalkulator	Bruke det nyutviklede webbaserte som verktøy beregner klimagassutslipp fra arealbruk og arealbruksendringer til å -Beregne klimagassutslipp fra arealbruk og arealbruksendringer. -Forenkler og effektiviserer arbeidet med å ta klimahensyn i arealplanlegging.	<ul style="list-style-type: none"> Spre kunnskap om klimagasskalkulatoren til kommunene med oppfordring om bruk gjennom nettverkene. 	FK. Samarbeid med flere kommuner og NIBIO	Samfunn og plan Klima og næring	Driftsmidler til formidling. Ellers klimasatsfinansiert.
Massehåndtering og gjenbruk	Øke gjenbruk av masser, redusere transportomfang, ressursbruk og arealinngrep i fylket.	<ul style="list-style-type: none"> Regional kartlegging (GIS) av massehåndtering og gjenbruk. Både byggeråstoff (pukk, grus) og overskuddsmasser. Støtte og koordinere forum for massehåndtering, jf. Bærum ressursbank. Støtte arbeidet i kommunene. 	FK	Klima og næring Samfunn og plan Infrastruktur og veiforvaltning	Prosjekt oppstart startet 200 000,- SMM søkt klimasats 2023 Tønsberg har fått tilskudd 2022-23
3.2 - Matjord, natur, kulturmiljø og landskap					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/ status
Følge opp jordvernmål, matjordveileder og matjordplaner	Redusere tap av dyrka- og dyrkbar mark Skaffe kunnskap om funksjon og virkning av matjordplaner	<ul style="list-style-type: none"> Kontinuerlig gjennom aktiv deltagelse i arbeid med arealplaner. Evaluere matjordplanene i kommunene og matjordveileder. 	FK	Klima og næring	Driftsmidler.
Jordvern	Ivareta jordvernet og sikre matforsyningen. Begrense nedbygging av dyrka og dyrkbar mark til et minimum, fra også egne tiltak.	<ul style="list-style-type: none"> Følge opp med oversikt over antall da dyrka og dyrkbar jord totalt i fylket og hvor mye som omdisponeres årlig. 	FK	Klima og næring Samfunn og plan	Forutsetter tilskudd i tillegg til driftsmidler.

		<ul style="list-style-type: none"> • Følge med på arealutviklingen og i kommunale planer. • Sikre at fylkeskommunale tiltak følger opp jordvernmål. • Utrede deltagelse i EU-prosjekt - jordhelse. 			
Naturmangfold	Styrke innsatsen med å ta vare på naturmangfoldet og begrense arealbeslaget. Etablere en regional politikk	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av naturmangfold langs kystsonen. • Sammenstille eksisterende kunnskap om naturmangfoldet i Vestfold. • Ferdigstille for naturmangfold i Vestfold og videre oppfølging av denne. • Jobbe strategisk med naturrestaurering gjennom kartlegging og kunnskapsdeling med kommunene. 	FK	Samfunn og plan Klima og næring	Finansiering avklares i politisk sak, i tillegg til bruk av egne personressurser. Strategi for naturmangfold i Vestfold foreligger våren 2024
Verne, ivareta og videreutvikle kulturmiljøer og landskap	Verne viktige landskap og natur av nasjonal verdi tett på byer og bebyggelse. Ivareta og videreutvikle kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse.	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge regionalt viktige landskap i hele fylket. • Supplere landskapsanalysen som er utarbeidet for kystsonen. • Sørge for at kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse i temakart til RPBA. Implementere i Riksantikvarens nye nasjonale oversikt over kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse. • Prioritere prosjekter av nasjonal interesse ved fordeling av tilskuddsmidler. 	FK	Kulturarv Samfunn og plan	Driftsmidler, egne personressurser og fylkeskommunale tilskuddsmidler.

4. Forskning, kompetanseheving og nettverk

Dette innsatsområde er viktig for å nå alle de åtte samfunnsmålene i RPBA og RTP. Forskning, kompetanseheving og nettverk skal bidra til økt kompetanse og samhandling i fylket.

Fylkeskommunen har et mål om å redusere klimagassutslippene i fylket med 60 % innen 2030. For å nå målene er det viktig å stimulere til samarbeid gjennom nye og etablerte faglige arenaer, partnerskap og møteplasser. Innsatsområdet viser arbeider i nettverk og samarbeidsarenaer som fylkeskommunen drifter eller har en sentral rolle i. Fylkeskommunen initierer innovative prosjekter, deltar i EU-prosjekter og FOUer for å ha oppdatert og relevant kunnskap. Tiltak under innsatsområdet skal bidra til kunnskapsheving og samarbeid for blant annet å nå klimamålet og en bærekraftig arealpolitikk.

Innsatsområdet bidrar til å styrke fylkeskommunen er en aktuell samarbeidsaktør.

4.1 - Nettverk og samarbeidsforum					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Samarbeidsform mellom kommuner og fylkeskommunen i nye Vestfold	Det nye fylket er lite, men har relativt store kommuner. Sammen finne en samarbeidsform som oppleves nyttig og meningsfullt for begge parter.	<ul style="list-style-type: none"> Ta initiativ til dialog om forventningsavklaring om roller og samarbeid i nytt fylke. Møter med kommunene 	FK tar initiativ	Samfunn og plan	Egne personressurser Tilpasses RPS/ Vestfoldplanens framdrift.
«Plan & utvikling» Kompetansenettverk for arealplanleggere, by- og stedsutviklere.	Være en aktuell samarbeidsaktør gjennom og kompetanse og faglig nettverk	<ul style="list-style-type: none"> Tilby kommunene m.fl. webinar, kurs, faglige samlinger, studieturer mm Videreføre tilsvarende nettverk i nytt fylke og vurdere samhandling med Telemark og ny form. 	FK	Samfunn og plan	Driftsmidler og personressurser/ pågår
Nettverket for representanter for barn & unge	Styrke arbeidet med barn & unge i plansaker. Styrke ungdom og ungdomsråds medvirkning i plansaker og utviklingsarbeid.	<ul style="list-style-type: none"> Drifte og videreutvikle tilsvarende nettverk i nytt fylke, vurdere samhandling med Telemark Formidling av plansystemet gjennom å dele FK- produsert tegneserie. 	FK	Samfunn og plan	Driftsmidler og personressurser - pågår

Nettverk for universell utforming	Fremme arbeid med universell utforming. Styrke kompetansen både internt og i kommunene	<ul style="list-style-type: none"> • Drifte og videreutvikle tilsvarende nettverk i nytt fylke, vurderer samhandling med Telemark 	FK	Samfunn og plan Infrastruktur og veiforvaltning	Driftsmidler og egne personressurser - pågår
Forum for eiendomsutviklere	Styrke offentlig og privat samarbeid om spesielt byutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere og drifte nettverksforum for eiendomsutviklere. • Delta i eksterne fora 	FK	Klima og næring Samfunn og plan	Driftsmidler og egne personressurser Vurderes i nytt fylke
Togforum Vestfoldbanen (Plattform Vestfold)	Politisk og administrativt samarbeidsnettverk for informasjonsutveksling, kompetansebygging og påvirkning av utviklingen på jernbanen	<ul style="list-style-type: none"> • Inneha sekretærrollen for nettverket. Tilrettelegge halvårslige møter og etter behov. 	FK	Infrastruktur og veiforvaltning	Driftsmidler og egne personressurser - pågår
Godskonsept Vestfold og Telemark	Samarbeid for å fremme godstogforbindelser i Vestfold og Telemark som kan redusere trailertrafikk	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidsprosjektet mellom jernbaneetatene, havnene, industri og fylkeskommunen, videreføres som et nettverk. Fylkeskommunen deltar på politisk og administrativt nivå. • Inneha sekretærrollen for nettverket, og tilrettelegge for møter ved behov. 	FK	Infrastruktur og veiforvaltning	Driftsmidler og egne personressurser - pågår
4.2 - Kompetanse, klima, forskning og analyser					
Tema	Hva vil vi oppnå	Hvordan gjør vi det - tiltak	Eier/rolle	Ansvar	Finansiering/status
Byregnskap for Vestfoldbyene- revidert	Innhente og formidle kunnskap hvordan Vestfoldbyene utvikler seg over tid. Funn 2017-2023.	<ul style="list-style-type: none"> • Formidle innhold og funn i 2024 til kommunene • Bidra med sentrale funn til Vestfoldplanen • Revidere regnskapet jevnlig 	FK	Samfunn og plan	Gjennomført i 2024, Implementering pågår.
Innovasjon og bærekraftig klimaomstilling	Heve kunnskap om gjenbruk, ombruk og delingskonsepter som berører fagområdet. Øke fokus på klimaomstilling og redusert energiforbruk. Overgang til nye energiformer og effektivisering i utviklingsprosjekter. Øke egenkompetansen	<ul style="list-style-type: none"> • Delta i relevante EU- og forskningsprosjekter, piloter, nettverk, etc. sammen med aktuelle kommuner • Følge opp, støtte og initiere innovative prosjekter i kommunene • Stille krav til økt fokus på bærekraft og klima- og energiomstilling i tilskuddordninger og samarbeidsprosjekter 	FK	Samfunn og plan Klima og næring Infrastruktur og veiforvaltning	Driftsmidler og egne personressurser – nytt initiativ

Boligbehov, areal og demografi	Bidra til at Vestfold får tilstrekkelig og varierte boligtyper for å møte behov som sosiale utfordringer, demografi og spesielt en aldrende befolkning, kommuneøkonomi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av boligtyper og behovet i lys av marked og demografiutvikling • Løfte temaet i fora med eiendomsutviklere i fylket • Støtte lokale initiativ, kartlegging av boligbehov og piloter. • Vurdere deltagelse i relevant EU- eller forskningsprosjekt og andre nettverk • Kunnskap om boligbehov og demografiske utfordringer • Følge opp nasjonale satsinger innen teamet: Bo trygt hjemme og ny boligmelding (ferdig våren 24) 	FK	Samfunn og plan, analyseavdelingen, Klima og næring	Driftsmidler og egne personressurser
Livssyklusanalyser (LCA) / Redusere co2 utslipp i uteanlegg	Redusere klimaavtrykket ved etablering av uteanlegg. Sikre klimatilpasning og grønn overvannshåndtering	<ul style="list-style-type: none"> • Dele kunnskap med kommuner og egen organisasjon fra gjennomført prosjekt: «Klimapositiv design av uterom» Bruke LCA Landskap som verktøy. 	FK	Samfunn og plan Klima og næring	Driftsmidler og egne ressurser
	Redusere klimaavtrykket ved veibyggning.	<ul style="list-style-type: none"> • Pilotere utslippsfrie anleggsplasser • Bruke Veg-LCA som verktøy 	FK	Infrastruktur og veiforvaltning	Driftsmidler, personressurser og Klimasats (Veg-LCA)
FOU – prosjekter	CITYCENTRE skal skape kunnskap om hvordan sentrum i små- og mellomstore byer kan bli mer attraktive, både med tanke på byutvikling, samarbeid og planprosesser. Tønsberg kommune er en av fire deltagere.	<ul style="list-style-type: none"> • Deltar i ressursgruppe 	TØI	Samfunn og plan	Driftsmidler -Prosjektet avsluttes i 2025

6. Lenker til de regionale planene og andre relevante handlingsprogram

- [Regional transportplan for Vestfold](#)
- [Regional plan for bærekraftig arealpolitikk i Vestfold](#)
- [RPS Regional planstrategi 2020-2024](#)
- [Handlingsprogrammet til Klimaplan for Vestfold](#)
- [Plan for intermodal godstransport i Telemark og Vestfold](#)
- [Handlingsprogram for regional strategi for reiseliv og opplevelser 2022-2030](#)
- [Kulturstrategien «Vestfold og Telemark -der mennesker møtes»](#)
- [Handlingsprogram for Folkehelse \(rulleres i 2024\)](#)